

Ohjeet

Asetuksen (EU) 2016/679 mukaisia käytännesääntöjä ja valvontaelimiä koskevat suuntaviivat 1/2019

Versio 2.0

4. kesäkuuta 2019

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

Versiohistoria

Versio 2.0	4. kesäkuuta 2019	Suuntaviivojen hyväksyminen julkisen kuulemisen jälkeen
Versio 1.0	12. helmikuuta 2019	Suuntaviivojen hyväksyminen julkista kuulemista varten

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO.....	5
1.1	Näiden suuntaviivojen soveltamisala.....	6
2	MÄÄRITELMÄT.....	7
3	MITÄ KÄYTÄNNESÄÄNNÖT OVAT?	7
4	MITKÄ OVAT KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN HYÖDYT?	8
5	KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN LUONNOKSEN KÄSITELTÄVÄKSI OTTAMINEN.....	11
5.1	Perustelut ja tausta-aineisto.....	11
5.2	Edustaja.....	12
5.3	Käsittelyyn liittyvä soveltamisala.....	12
5.4	Alueellinen soveltamisala.....	12
5.5	Toimittaminen toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle.....	12
5.6	Mekanismien valvonta.....	13
5.7	Valvontaelin.....	13
5.8	Kuuleminen.....	13
5.9	Kansallinen lainsäädäntö.....	14
5.10	Kieli.....	14
5.11	Tarkistuslista.....	14
6	KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN HYVÄKSYMISPERUSTEET.....	14
6.1	Täyttävät erityisen tarpeen.....	15
6.2	Helpottavat yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamista.....	15
6.3	Täsmentävät yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamista.....	16
6.4	Tarjoavat riittävät suojatoimet.....	17
6.5	Tarjoavat tehokkaan valvonnan mahdollistavat mekanismit.....	17
7	TOIMITTAMINEN, KÄSITELTÄVÄKSI OTTAMINEN JA HYVÄKSYNTÄ (KANSALLISET KÄYTÄNNESÄÄNNÖT)	18
7.1	Toimittaminen.....	18
7.2	Käytännestäntöjen käsiteltäväksi ottaminen.....	18
7.3	Hyväksyntä.....	18
8	TOIMITTAMINEN, KÄSITELTÄVÄKSI OTTAMINEN JA HYVÄKSYNTÄ (KANSAINVÄLISET KÄYTÄNNESÄÄNNÖT)	19
8.1	Toimittaminen.....	19
8.2	Käytännestäntöjen käsiteltäväksi ottaminen.....	19

8.3	Yhteistyö	20
8.4	Hylkääminen	20
8.5	Valmistelu tietosuojaneuvostolle toimittamista varten	21
8.6	Tietosuojaneuvosto	21
8.7	Hyväksyntä.....	21
9	YHTEYDENPITO	22
10	KOMISSION TEHTÄVÄ	22
11	KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN VALVONTA.....	22
12	VALVONTAELINTEN AKKREDITOINTIVAATIMUKSET	23
12.1	Riippumattomuus	23
12.2	Eturistiriita	24
12.3	Asiantuntemus.....	24
12.4	Vahvistetut menettelyt ja rakenteet.....	25
12.5	Läpinäkyvä valitusten käsittely.....	25
12.6	Viestintä toimivaltaisen valvontaviranomaisen kanssa	26
12.7	Uudelleentarkastelumekanismit.....	27
12.8	Oikeudellinen asema	27
13	HYVÄKSYTYT KÄYTÄNNESÄÄNNÖT.....	27
14	VALVONTAELIMEN AKKREDITOINNIN PERUUTTAMINEN	27
15	JULKISEN SEKTORIN KÄYTÄNNESÄÄNNÖT	28
	LIITE 1 – Kansallisten ja kansainvälisten käytännösääntöjen ero	29
	LIITE 2 – Toimivaltaisen valvontaviranomaisen valinta	30
	LIITE 3 – Luonnoksen toimittamista koskeva tarkistuslista	31
	LIITE 4 – KANSAINVÄLISTEN KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN vuokaavio.....	32

Euroopan tietosuojaneuvosto, joka

ottaa huomioon luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27 päivänä huhtikuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä 'yleinen tietosuoja-asetus', 70 artiklan 1 kohdan n alakohdan sekä 40 ja 41 artiklan,

ottaa huomioon ETA-sopimuksen ja erityisesti sen liitteen XI ja pöytäkirjan 37, sellaisina kuin ne ovat muutettuina 6 päivänä heinäkuuta 2018 annetulla ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 154/2018,

ottaa huomioon 25 päivänä toukokuuta 2018 hyväksytyyn työjärjestyksensä 12 ja 22 artiklan,

ON ANTANUT SEURAAVAN LAUSUNNON:

1 JOHDANTO

1. Asetus (EU) 2016/679¹ (yleinen tietosuoja-asetus) tuli voimaan 25. toukokuuta 2018. Yksi yleisen tietosuoja-asetuksen päätavoitteista on tarjota yhdenmukainen tietosuojan taso koko Euroopan unionissa ja estää henkilötietojen vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla haittaavat eroavuudet.² Yleisellä tietosuoja-asetuksella otetaan myös käyttöön osoitusvelvollisuuden periaate, jonka mukaan rekisterinpitäjät ovat velvollisia ja niiden on pystyttävä osoittamaan, että asetusta on noudatettu.³ Yleisen tietosuoja-asetuksen 40 ja 41 artiklan käytännesääntöjä koskevat säännökset muodostavat käytännöllisen, mahdollisesti kustannustehokkaan ja mielekkään keinon parantaa tietosuoja koskevien oikeuksien suojelun yhdenmukaisuutta. Käytännesäännöt voivat toimia mekanismina, jonka avulla osoitetaan yleisen tietosuoja-asetuksen noudattaminen.⁴ Ne voivat etenkin auttaa korjaamaan mahdolliset jäsenvaltioiden väliset yhdenmukaistamisen puutteet tietosuojalainsäädännön soveltamisessa.⁵ Lisäksi ne tarjoavat tietyille aloille mahdollisuuden pohtia yhteisiä tietojenkäsittelytoimia ja sopia rätälöidyistä ja käytännöllisistä tietosuojasäännöistä, jotka täyttävät sekä alan tarpeet että yleisen tietosuoja-asetuksen vaatimukset.⁶

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus).

² Ks. yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 13 kappale.

³ Ks. yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 2 kohta.

⁴ Ks. esimerkiksi 24 artiklan 3 kohta, 28 artiklan 5 kohta ja 32 artiklan 3 kohta. Henkilötietojen käsittelijät voivat käyttää käytännesääntöjä myös osoittaakseen, että on annettu riittävät takeet siitä, että niiden tietojenkäsittely on yleisen tietosuoja-asetuksen mukaista (ks. 28 artiklan 5 kohta).

⁵ Ks. yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 77, 81, 98, 99, 148 ja 168 kappale ja 24, 28, 35, 40, 41, 46, 57, 64 ja 70 artikla. Näin on erityisesti silloin, kun käytännesäännöt koskevat useissa eri jäsenvaltioissa toteutettavia käsittelytoimia.

⁶ Käytännesääntöjä ei välttämättä tarvitse rajata koskemaan tiettyä alaa. Yksiä käytännesääntöjä voitaisiin esimerkiksi soveltaa erillisiin aloihin, joilla on yhteiset käsittelytoimet sekä samat käsittelyominaisuudet ja -tarpeet. Jos käytännesääntöjä sovelletaan monialaisesti, niitä varten voidaan nimittää useampi kuin yksi valvontaelin. Tässä tapauksessa käytännesäännöistä olisi käytävä selvästi ilmi valvontaelimen toiminta-ala eli se, millä aloilla kukin valvontaelin harjoittaa 41 artiklan mukaista toimintaansa ja mitä valvontamekanismeja

- Jäsenvaltioiden, valvontaviranomaisten, Euroopan tietosuojaneuvoston (jäljempänä 'tietosuojaneuvosto') ja Euroopan komission on edistettävä sellaisten käytännesääntöjen laatimista, joiden avulla tuetaan asetuksen asianmukaista soveltamista.⁷ Näillä suuntaviivoilla tuetaan käytännesääntöjen ylläpitäjiä ja helpotetaan niiden työtä niiden laatiessa, muuttaessa tai laajentaessa käytännesääntöjä.

1.1 Näiden suuntaviivojen soveltamisala

- Näillä suuntaviivoilla pyritään antamaan käytännön ohjeita ja tulkintatukea yleisen tietosuojasetuksen 40 ja 41 artiklan soveltamiseen. Niillä on tarkoitus selventää käytännesääntöjen toimittamiseen, hyväksymiseen ja julkaisemiseen liittyviä menettelyjä ja sääntöjä sekä kansallisella että EU:n tasolla. Suuntaviivoissa on tarkoitus vahvistaa vähimmäisvaatimukset, joita toimivaltainen valvontaviranomainen edellyttää, ennen kuin se suorittaa käytännesääntöjen perusteellisen tarkastelun ja arvioinnin.⁸ Lisäksi niissä pyritään esittämään sisältöön liittyvät tekijät, jotka on otettava huomioon arvioitaessa, mahdollistavatko tietyt käytännesäännöt yleisen tietosuojasetuksen asianmukaisen ja tehokkaan soveltamisen ja edistävätkö ne sitä⁹. Suuntaviivoissa on myös tarkoitus esittää käytännesääntöjen noudattamisen tehokasta valvontaa koskevat vaatimukset.¹⁰
- Näiden suuntaviivojen on määrä toimia myös selkeänä kehyksenä, jonka puitteissa kaikki toimivaltaiset valvontaviranomaiset, tietosuojaneuvosto ja komissio arvioivat käytännesääntöjä johdonmukaisesti ja yksinkertaistavat arviointiprosessiin liittyviä menettelyjä. Tällä kehyksellä olisi mahdollistettava myös suurempi avoimuus ja varmistettava, että käytännesääntöjen ylläpitäjät, jotka aikovat hakea käytännesääntöjen hyväksymistä, ovat täysin perehtyneitä prosessiin ja ymmärtävät muodolliset vaatimukset ja hyväksymisen edellyttämät kynnysarvot.
- Ohjeita käytännesäännöistä tietojen siirtojen välineenä yleisen tietosuojasetuksen 40 artiklan 3 kohdan mukaisesti käsitellään tietosuojaneuvoston antamissa erillisissä suuntaviivoissa.
- Kaikki aikaisemmin hyväksytyt käytännesäännöt¹¹ on tarkistettava ja arvioitava uudelleen yleisen tietosuojasetuksen vaatimusten valossa ja toimitettava uudelleen hyväksyttäväksi 40 ja 41 artiklan vaatimusten sekä tässä asiakirjassa esitettyjen menettelyjen mukaisesti.

---

kullakin valvontaelimellä on käytettävissään. Niinpä näiden suuntaviivojen jaksoja, joissa määritetään valvontaelinten vastuut, velvollisuudet ja akkreditointivaatimukset, sovelletaan erikseen kuhunkin käytännesääntöjen mukaisesti nimitettyyn valvontaelimeen.

⁷ Yleisen tietosuojasetuksen 40 artiklan 1 kohta.

⁸ Ks. yleisen tietosuojasetuksen 40 artiklan 5 kohta, 55 artiklan 1 kohta ja johdanto-osan 122 kappale.

⁹ Ks. yleisen tietosuojasetuksen 40 artiklan 1 kohta ja johdanto-osan 98 kappale.

¹⁰ Ks. esimerkiksi yleisen tietosuojasetuksen 41 artiklan 2 ja 3 kohta.

¹¹ Jotka joko kansallinen tietosuojaviranomainen tai 29 artiklan mukainen tietosuojatyöryhmä on hyväksynyt ennen yleistä tietosuojasetusta ja näitä suuntaviivoja.

2 MÄÄRITELMÄT

'Akkreditoinnilla' tarkoitetaan sen varmistamista, että ehdotettu valvontaelin täyttää tietosuojasetuksen 41 artiklassa säädetyt vaatimukset valvoakseen käytännesääntöjen noudattamista. Tämän tarkistaa se valvontaviranomainen, jolle käytännesäännöt on toimitettu hyväksyttäväksi (41 artiklan 1 kohta). Valvontaelimen akkreditointi koskee vain tiettyjä käytännesääntöjä.¹²

'Käytännesääntöjen ylläpitäjillä' tarkoitetaan järjestöjä tai muita elimiä, jotka laativat ja toimittavat käytännesääntönsä¹³ ja joilla on käytännesääntöjen edellyttämä ja kansallisen lainsäädännön mukainen asianmukainen oikeudellinen asema.

'Toimivaltaisella valvontaviranomaisella' tarkoitetaan yleisen tietosuojasetuksen 55 artiklan mukaisesti toimivaltaista valvontaviranomaista.

'Valvontaelimellä' tarkoitetaan elintä/komiteaa tai useita elimiä/komiteita (käytännesääntöjen ylläpitäjien sisällä tai niiden ulkopuolella¹⁴), jotka 41 artiklan mukaisesti hoitavat valvontatehtävää sen varmistamiseksi, että käytännesääntöjä noudatetaan.

'Osallistuvalla valvontaviranomaisella' tarkoitetaan samaa kuin yleisen tietosuojasetuksen 4 artiklan 22 kohdassa.

'Kansallisilla käytännesäännöillä' tarkoitetaan käytännesääntöjä, jotka kattavat yhdessä jäsenvaltiossa suoritettavat käsittelytoimet.

'Kansainvälisillä käytännesäännöillä' tarkoitetaan käytännesääntöjä, jotka kattavat useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa suoritettavat käsittelytoimet.

3 MITÄ KÄYTÄNNESÄÄNNÖT OVAT?

7. Yleisen tietosuojasetuksen mukaiset käytännesäännöt ovat vapaaehtoisia vastuuvollisuuden välineitä, joissa vahvistetaan erityisiä tietosuojasääntöjä rekisterinpitäjien tai henkilötietojen käsittelijöiden ryhmille. Ne voivat olla hyödyllinen ja tehokas vastuuvollisuuden väline ja tarjota tarkan kuvauksen tietyn alan asianmukaisimmista, laillisista ja eettisistä toimintatavoista. Tietosuojan näkökulmasta käytännesäännöt voivat näin ollen toimia sääntökirjana rekisterinpitäjien ja henkilötietojen käsittelijöille, jotka suunnittelevat ja toteuttavat yleisen tietosuojasetuksen mukaisia, EU:n ja kansallisessa oikeudessa vahvistettuihin tietosuojaperiaatteisiin perustuvia tietojenkäsittelytoimia.
8. Toimialajärjestöt tai tiettyä alaa edustavat elimet voivat laatia käytännesääntöjä auttaakseen alaa noudattamaan yleistä tietosuojasetusta tehokkaalla ja mahdollisesti kustannustehokkaalla tavalla. Yleisen tietosuojasetuksen 40 artiklan 2 kohdassa olevan ohjeellisen luettelon mukaan käytännesäännöt voivat kattaa esimerkiksi seuraavat aiheet:

-) käsittelyn asianmukaisuus ja läpinäkyvyys
-) rekisterinpitäjän oikeudet edut tietyissä yhteyksissä
-) henkilötietojen kerääminen; henkilötietojen pseudonimisointi

¹² Valvontaelin voidaan kuitenkin akkreditoida valvomaan useampia kuin yksiä käytännesääntöjä, jos se täyttää akkreditointivaatimukset.

¹³ Yleisen tietosuojasetuksen johdanto-osan 98 kappaleen mukaisesti.

¹⁴ Ks. myös jäljempänä 64–67 kohta.

-)] yleisölle ja rekisteröidyille tarkoitettu tiedotus ja rekisteröidyn oikeuksien käyttäminen
-)] lapsille tarkoitettu tiedotus ja lasten suojele (mukaan lukien keinot lapsen vanhempainvastuunkantajan suostumuksen saamiseksi)
-)] tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, mukaan lukien sisäänrakennettu ja oletusarvoinen tietosuoja ja turvatoimet
-)] tietoturvaloukkauksista ilmoittaminen
-)] tietojen siirto EU:n ulkopuolelle
-)] riidanratkaisumenettelyt.

9. Yleinen tietosuoja-asetus, jolla kumotaan tietosuojadirektiivi (95/46/EY), sisältää täsmällisempiä ja yksityiskohtaisempia säännöksiä käytännesäännöistä, täytettävistä vaatimuksista ja hyväksynnän saamiseen liittyvistä menettelyistä sekä niiden rekisteröinnistä, julkaisemisesta ja edistämisestä, kun ne on hyväksytty. Nämä säännökset yhdessä näiden suuntaviivojen kanssa auttavat kannustamaan käytännesääntöjen ylläpitäjiä osallistumaan suorasti oman tietojenkäsittelyn sektorinsa tietosuoja vaatimusten ja -sääntöjen laatimiseen.

10. On tärkeää muistaa, että käytännesäännöt ovat yksi monista yleisen tietosuoja-asetuksen tarjoamista vastuuvollisuuden välineistä, joita voidaan käyttää vapaaehtoisuuden pohjalta. Muita tällaisia välineitä ovat esimerkiksi tietosuoja koskevat vaikutustenarvioinnit¹⁵ ja sertifiointi¹⁶. Ne ovat mekanismi, jonka avulla organisaatioita voidaan auttaa osoittamaan yleisen tietosuoja-asetuksen noudattaminen.¹⁷

Esimerkiksi samankaltaista terveysalan tutkimustoimintaa harjoittavat mikroyritykset voisivat laatia asianomaisten järjestöjensä välityksellä yhdessä käytännesäännöt suorittamastaan terveystietojen keräämisestä ja käsittelystä sen sijaan, että kukin niistä yrittäisi tehdä tällaisen laajan tietosuoja-analyysin itse. Käytännesäännöt hyödyttävät myös valvontaviranomaisia, koska niiden avulla nämä voivat ymmärtää paremmin tietyn ammatin, elinkeinoalan tai muun alan tietojenkäsittelytoimia ja saada tietoa niistä.

4 MITKÄ OVAT KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN HYÖDYT?

11. Käytännesäännöt tarjoavat mahdollisuuden laatia säännöstö, jolla edistetään yleisen tietosuoja-asetuksen asianmukaista soveltamista käytännöllisellä, avoimella ja potentiaalisesti kustannustehokkaalla tavalla siten, että otetaan huomioon tietyn alan ja/tai sen tietojenkäsittelytoimien erityispiirteet. Tältä pohjalta käytännesääntöjä voidaan laatia

¹⁵ Käytännesäännöt ja sertifiointi ovat vapaaehtoisia vastuuvollisuusvälineitä, kun taas tietosuoja koskevat vaikutustenarvioinnit ovat tietyissä tilanteissa pakollisia. Lisätietoja muista vastuuvollisuusvälineistä on tietosuojaneuvoston yleisiä ohjeita sisältävällä verkkosivustolla (www.edpb.europa.eu).

¹⁶ Ks. yleisen tietosuoja-asetuksen 42 artikla ja tietosuojaneuvoston suuntaviivat 1/2018 sertifiointista ja sertifiointikriteerien määrittelystä yleisen tietosuoja-asetuksen 42 ja 43 artiklan mukaisesti.

¹⁷ Käytännesääntöjen noudattaminen ei sinänsä takaa yleisen tietosuoja-asetuksen noudattamista tai rekisterinpitäjien / henkilötietojen käsittelijöiden immunitettia yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädetyistä seuraamuksista tai vastuista.

rekisterinpitäjiä ja henkilötietojen käsittelijöitä varten ottaen huomioon tietyillä sektoreilla suoritettavan tietojenkäsittelyn ominaispiirteet ja mikro- ja pk-yritysten erityistarpeet.¹⁸ Käytännessä säännöt voivat olla erityisen merkittävä ja hyödyllinen väline sekä pk- että mikroyrityksille¹⁹ tarjoamalla mekanismin, jonka avulla nämä yritykset voivat noudattaa tietosuojasääntöjä kustannustehokkaimmalla tavalla.

12. Käytännessä säännöt voivat auttaa rekisterinpitäjiä ja henkilötietojen käsittelijöitä noudattamaan yleistä tietosuojasetusta, sillä niiden piiriin kuuluvat sellaiset seikat kuin käsittelyn

Hyväksyntää voitaisiin hakea esimerkiksi säännöille, jotka koskevat sitä, miten tietty hyväntekeväisyystoiminnan ala varmistaisi käsittelyjärjestelyjensä asianmukaisuuden ja läpinäkyvyyden. Vaihtoehtoisesti kyseinen hyväntekeväisyystoiminnan ala voisi päättää laatia käytännessä säännöt, jotka sisältävät ja joissa sovelletaan useita eri yleisen tietosuojasetuksen säännöksiä ja jotka kattavat kaikki käsittelytoimet aina henkilötietojen keräämisen oikeusperustasta henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta ilmoittamiseen.

asianmukaisuus ja läpinäkyvyys, oikeutetut edut, turvatoimet ja sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan toimenpiteet sekä rekisterinpitäjän velvollisuudet. Käytännessä sääntöjä voidaan ottaa käyttöön kaikilla tietojen käsittelevillä aloilla ja ne voidaan laatia niin kapeiksi tai laaja-alaisiksi kuin kyseisellä alalla tarvitaan²⁰, kunhan ne edistävät yleisen tietosuojasetuksen asianmukaista ja tehokasta soveltamista.²¹

13. Käytännessä säännöt voivat tarjota tiettyä yhteissääntelyä, ja niillä voidaan vähentää rekisterinpitäjien ja henkilötietojen käsittelijöiden turvautumista tietosuojaviranomaisiin saadakseen yksityiskohtaisempia ohjeita omia käsittelytoimiaan varten.
14. Käytännessä säännöt voivat antaa rekisterinpitäjille ja henkilötietojen käsittelijöille tietyn autonomian ja määräysvallan muotoilla alojaan koskevat parhaita käytäntöjä koskevat säännöt ja sopia niistä. Ne voivat tarjota mahdollisuuden vakiinnuttaa parhaiden käytäntöjen mukaiset käsittelytoimet tietyillä aloilla. Niistä voi myös tulla erittäin tärkeä resurssi, jota yritykset voivat

¹⁸ Ks. yleisen tietosuojasetuksen johdanto-osan 98 kappale suhteessa 40 artiklan 1 kohtaan. Käytännessä sääntöjen mittasuhteet voidaan esimerkiksi sovittaa niin, että ne vastaavat pk-yritysten lisäksi myös mikroyritysten tarpeita.

¹⁹ Yleisen tietosuojasetuksen 40 artiklan 1 kohdassa määritellään nimenomaisesti käytännessä säännöt ratkaisuksi, jolla voidaan vastata tällaisten yritysten tarpeisiin.

²⁰ Yleisen tietosuojasetuksen 40 artiklan 2 kohdassa todetaan, että käytännessä sääntöjä laativat rekisterinpitäjien tai henkilötietojen käsittelijöiden eri ryhmiä edustavat organisaatiot. Näin ollen käytännessä säännöt voivat koskea myös useampaa kuin yhtä alaa, jos se on käytännöllistä ja jos edustavuusvaatimukset täyttyvät.

²¹ Kapea-alaisissa käytännessä säännöissä on ilmoitettava rekisteröidyille riittävän selvästi (ja toimivaltaista valvontaviranomaista tyydyttävällä tavalla), että se, että rekisterinpitäjät / henkilötietojen käsittelijät noudattavat käytännessä sääntöjä, ei välttämättä takaa koko lainsäädännön noudattamista. Asianmukainen tae tässä tapauksessa voisi olla se, että varmistetaan riittävä avoimuus käytännessä sääntöjen rajoitetusta soveltamisalasta käytännessä sääntöjen allekirjoittajia ja rekisteröityjä kohtaan.

käyttää puuttuakseen käsittelymenettelyjensä kriittisiin kohtiin ja parantaakseen tietosuojasääntöjen noudattamista.

15. Käytännesäännöt voivat luoda kipeästi tarvittua luottamusta ja oikeusvarmuutta tarjoamalla käytännön ratkaisuja yksittäisten alojen havaitsemiin ongelmiin yhteisten käsittelytoimien suhteen. Niillä kannustetaan kehittämään kollektiivinen ja johdonmukainen lähestymistapa tietyn alan tietojenkäsittelytarpeisiin.
16. Käytännesäännöt voivat olla tehokas väline rekisteröityjen luottamuksen saamiseksi. Niissä voidaan käsitellä useita erilaisia kysymyksiä, joista monet voivat perustua suuren yleisön huolenaiheisiin tai jopa alan itsensä havaitsemiin ongelmiin, ja siten ne voivat muodostaa välineen, jolla lisätään avoimuutta rekisteröityjä kohtaan näiden henkilötietojen käsittelystä.

Esimerkiksi tutkimustarkoituksessa tapahtuvan terveystietojen käsittelyn yhteydessä hyväksytyjen ja yksityiskohtaisten käytännesääntöjen olemassaolo voisi hälventää huolet siitä, onko otettu käyttöön asianmukaisia toimenpiteitä arkaluonteisten terveystietojen käsittelyä koskevien sääntöjen noudattamisen edistämiseksi. Tällaisissa käytännesäännöissä voitaisiin esittää asianmukaisesti ja läpinäkyvästi seuraavat seikat:

-) rekisteröidyille annettaviin tietoihin sovellettavat merkitykselliset takeet
-) kolmansilta osapuolilta kerättäviin tietoihin sovellettavat merkitykselliset takeet
-) tietojen välittäminen tai levittäminen
-) kriteerit, joita sovelletaan tietojen minimoinnin periaatteen noudattamisen varmistamiseksi
-) erityiset turvatoimet
-) asianmukaiset säilyttämisaikataulut sekä
-) rekisteröityjen oikeuksien käytöstä johtuvat tietojen hallintamekanismit (yleisen tietosuoja-asetuksen 32 ja 89 artikla).

17. Käytännesäännöt voivat myös olla merkittävä ja hyödyllinen mekanismi kansainvälisten siirtojen alalla. Yleiseen tietosuoja-asetukseen sisältyvät uudet säännökset mahdollistavat sen, että kolmannet osapuolet sopivat noudattavansa hyväksytyjä käytännesääntöjä täyttääkseen oikeudelliset vaatimukset asianmukaisten takeiden antamisesta kolmansiin maihin tehtävien henkilötietojen kansainvälisten siirtojen yhteydessä.²² Lisäksi tämäntyyppiset hyväksytyt käytännesäännöt saattavat tehdä tunnetuksi ja edistää yleisen tietosuoja-asetuksen tarjoamaa suojelun tasoa laajemmassa kansainvälisessä yhteisössä ja mahdollistaa myös kestävät, lainmukaiset henkilötietojen kansainväliset siirrot. Ne voivat myös toimia mekanismina, jolla

²² Ks. yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 2 kohdan j alakohta ja 3 kohta.

kehitetään edelleen ja lisätään rekisteröityjen luottamusta Euroopan talousalueen ulkopuolella tapahtuvaan tietojenkäsittelyyn.²³

18. Hyväksytyt käytännesäännöt voivat toimia tehokkaina vastuuvollisuuden välineinä sekä henkilötietojen käsittelijöille että rekisterinpitäjille. Kuten yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 77 kappaleessa ja 24 artiklan 3 kohdassa todetaan, hyväksytyjen käytännesääntöjen noudattamista voitaisiin pitää muun muassa asianmukaisena menetelmänä, jolla rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä voi osoittaa noudattavansa tiettyjä asetuksen osia tai periaatteita tai koko asetusta.²⁴ Hyväksytyjen käytännesääntöjen noudattaminen on myös tekijä, jonka valvontaviranomaiset ottavat huomioon arvioidessaan turvallisuusnäkökohtien kaltaisia tietojenkäsittelyn erityispiirteitä²⁵, arvioidessaan käsittelyn vaikutusta tietosuoja koskevassa vaikutustenarvioinnissa²⁶ tai määrätessään hallinnollisia sakkoja²⁷. Jos jotakin asetuksen säännöksistä rikotaan, hyväksytyjen käytännesääntöjen noudattaminen voi olla osoitus siitä, miten kattavasti valvontaviranomaisen on puututtava tilanteeseen ja määrättävä tehokas, oikeasuhteinen ja varoittava hallinnollinen sakko tai muu korjaava toimenpide.²⁸

5 KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN LUONNOKSEN KÄSITELTÄVÄKSI OTTAMINEN²⁹

19. On olemassa joukko edellytyksiä, joiden on täyttyvä ennen kuin toimivaltainen valvontaviranomainen voi sitoutua arvioimaan käytännesäännöt täysimääräisesti yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 5 kohdan soveltamiseksi. Edellytysten tarkoituksena on helpottaa käytännesääntöjen luonnosten tehokasta arviointia. Tässä yhteydessä sovelletaan seuraavia perusteita:

5.1 Perustelut ja tausta-aineisto

20. Jokaisessa hyväksyttäväksi toimitettavassa käytännesääntöjen luonnoksessa on oltava selkeät ja tiiviit perustelut, joissa annetaan tarkkoja tietoja käytännesääntöjen tarkoituksesta ja soveltamisalasta³⁰ sekä siitä, miten ne helpottavat asetuksen tehokasta soveltamista.³¹ Tämä

---

²³ Tietosuojaneuvosto antaa erilliset suuntaviivat käytännesääntöjen käytöstä kansainvälisiä tietojen siirtoja helpottavana mekanismina.

²⁴ Ks. esimerkiksi yleisen tietosuoja-asetuksen 24 artiklan 3 kohta ja 28 artiklan 5 kohta.

²⁵ Yleisen tietosuoja-asetuksen 32 artiklan 3 kohta.

²⁶ Yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 8 kohta.

²⁷ Yleisen tietosuoja-asetuksen 83 artiklan 2 kohdan j alakohta. On myös syytä panna merkille käytännesääntöjen soveltaminen suhteessa tietosuojatyöryhmän antamiin, asetuksessa 2016/679 tarkoitettujen hallinnollisten sakkujen soveltamista ja määräämistä koskeviin suuntaviivoihin (WP 253/17), jotka tietosuojaneuvosto on hyväksynyt.

²⁸ Ks. *edellinen alaviite*.

²⁹ Tämä koskee kaikkia (sekä kansallisia että kansainvälisiä) käytännesääntöjä samoin kuin muutettuja tai laajennettuja käytännesääntöjä.

³⁰ Tässä voidaan soveltaa muun muassa seuraavia ryhmiä: jäsenten tunnistus, käsittelytoimi, rekisteröidyt, tietojen tyypit, oikeudenkäyttöalueet, osallistuvat valvontaviranomaiset (yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 22 kohta).

³¹ Tämä asiakirja tarjoaa käytännesääntöjen ylläpitäjille mahdollisuuden osoittaa käytännesääntöjensä tarkoitus ja niiden hyväksymisperusteet. Se muodostaa käytännesääntöjen ylläpitäjille alustan, jolla ne voivat

auttaa nopeuttamaan prosessia ja antaa tarvittavan selvyyden toimitetusta luonnoksesta. Luonnoksen yhteydessä on tarvittaessa toimitettava myös tausta-aineisto, joka tukee käytännesääntöjen luonnosta ja perusteluja.³²

5.2 Edustaja

21. Järjestön / järjestöjen yhteenliittymän tai muiden rekisterinpitäjien tai henkilötietojen käsittelijöiden (käytännesääntöjen ylläpitäjien) eri ryhmiä edustavien muiden elinten on toimitettava käytännesäännöt 40 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Mahdollisia käytännesääntöjen ylläpitäjiä voivat olla esimerkiksi toimiala- ja etujärjestöt, alakohtaiset organisaatiot, tiede- ja tutkimusalan järjestöt ja eturyhmät.
22. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on osoitettava toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle olevansa tehokas edustuselin ja kykenevänsä ymmärtämään jäsentensä tarpeet ja määrittelemään selvästi käsittelytoiminnan tai -sektorin, johon käytännesääntöjä on tarkoitus soveltaa. Edustavuus voidaan päätellä kyseisen alan määritelmän ja muuttujien mukaan muun muassa seuraavista seikoista:
  -) niiden jäsenten määrä tai prosenttiosuus, jotka potentiaalisesti kuuluvat asianomaisen alan rekisterinpitäjien tai henkilötietojen käsittelijöiden käytännesääntöjen piiriin
  -) edustuselimen kokemus alasta ja käsittelytoimista, joita käytännesäännöt koskevat.

5.3 Käsittelyyn liittyvä soveltamisala

23. Käytännesääntöjen luonnoksella on oltava tietty soveltamisala, jolla määritellään selkeästi ja tarkasti sen kattamat henkilötietojen käsittelytoimet (tai käsittelyn ominaisuudet) sekä rekisterinpitäjien tai henkilötietojen käsittelijöiden ryhmät. Tähän sisältyvät käsittelyä koskevat kysymykset, joihin käytännesäännöillä pyritään vastaamaan ja tarjoamaan käytännön ratkaisuja.

5.4 Alueellinen soveltamisala

24. Käytännesääntöjen luonnoksessa on täsmennettävä, ovatko käytännesäännöt kansalliset vai kansainväliset, ja annettava tietoja niiden alueellisesta soveltamisalasta sekä määriteltävä kaikki asianomaiset oikeudenkäyttöalueet, joilla niitä aiotaan soveltaa. Kansainvälisten käytännesääntöjen (samoin kuin muutettujen tai laajennettujen kansainvälisten käytännesääntöjen) osalta mukaan on liitettävä luettelo osallistuvista valvontaviranomaisista. Liitteessä 1 tehdään selkoa kansallisten ja kansainvälisten käytännesääntöjen erosta.

5.5 Toimittaminen toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle

25. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on varmistettava, että käytännesääntöjen luonnoksen

---

esittää ehdotettujen takeiden asianmukaisuuden ja osoittaa, että ehdotetut mekanismit ovat tarkoituksenmukaisia.

³² Tämä voidaan tehdä esimerkiksi kuulemisesta tehdyn yhteenvedon, jäseniä koskevien tietojen tai käytännesääntöjen tarpeen osoittavan tutkimuksen avulla.

tarkastajaksi valittu valvontaviranomainen on toimivaltainen yleisen tietosuoja-asetuksen 55 artiklan mukaisesti.³³ Liitteessä 2 annetaan lisätietoja, joista saattaa olla apua käytännesääntöjen ylläpitäjille näiden valitessa toimivaltaista valvontaviranomaista kansainvälisille käytännesäännöille.

5.6 Mekanismien valvonta

26. Käytännesääntöjen luonnoksessa on ehdotettava mekanismeja, joiden avulla voidaan valvoa, että ne sidosryhmät, jotka sitoutuvat soveltamaan käytännesääntöjä, noudattavat niiden määräyksiä.³⁴ Tämä koskee sekä julkisen että yksityisen sektorin käytännesääntöjä.

5.7 Valvontaelin

27. Käytännesääntöjen luonnoksessa, johon liittyy yksityisten ja muiden kuin julkisten viranomaisten tai elinten käsittelytoimia, on myös määriteltävä valvontaelin ja siihen on sisällyttävä mekanismeja, joiden avulla tämä elin voi suorittaa tehtävänsä yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan mukaisesti.³⁵ Määrittelyllä valvontaelimellä (tai määrittelyillä valvontaelimillä) on oltava asianmukainen asema täyttääkseen vaatimukset, joiden mukaan sen (niiden) on oltava täysin vastuuvollisia tehtävässään.³⁶ Tätä varten valvontaelinten on oltava toimivaltaisen valvontaviranomaisen akkreditoimia yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 1 kohdan mukaisesti.³⁷

5.8 Kuuleminen

28. Käytännesääntöjen luonnoksen on sisällettävä tietoja suoritettujen kuulemisten laajuudesta. Yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 99 kappaleen mukaan käytännesääntöjä laadittaessa (tai muutettaessa/laajennettaessa) olisi kuultava asianomaisia sidosryhmiä, mahdollisuuksien mukaan myös rekisteröityjä. Näin ollen käytännesääntöjen ylläpitäjien olisi toimittaessaan käytännesäännöt hyväksyttäväksi vahvistettava ja osoitettava, että asianomaisia sidosryhmiä on kuultu riittävästi. Tarvittaessa tämä tarkoittaa myös tietoja muista käytännesäännöistä, joita käytännesääntöjen piiriin potentiaalisesti kuuluvien jäsenten on mahdollisesti noudatettava, sekä siitä, miten käytännesäännöt täydentävät toisiaan. Tässä yhteydessä niiden olisi mainittava myös jäsentensä, muiden sidosryhmien sekä rekisteröityjen tai näitä edustavien järjestöjen/elinten kuulemisen taso ja luonne.³⁸ Käytännössä on erittäin suositeltavaa kuulla käytännesääntöjen ylläpitäjänä toimivan organisaation tai elimen jäseniä ja ottaa myös huomioon jäsenten

---

³³ Yleisen tietosuoja-asetuksen 55 artiklan mukaan jokaisella valvontaviranomaisella on sille asetuksen mukaisesti annettujen tehtävien hoitoa ja valtuuksien käyttöä koskeva toimivalta oman jäsenvaltionsa alueella. Ks. myös yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 122 kappale.

³⁴ Ks. yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 4 kohta.

³⁵ Myös julkista sektoria koskevien käytännesääntöjen on sisällettävä asianmukaiset mekanismit käytännesääntöjen noudattamisen valvomiseksi.

³⁶ Yleisen tietosuoja-asetuksen 83 artiklan 4 kohdan c alakohdan mukaan valvontaelimen velvollisuuksien rikkomisesta määrätään hallinnollinen sakko.

³⁷ Ks. jäljempänä sivulla 24 oleva jakso "Valvontaelinten akkreditointivaatimukset".

³⁸ Käytännesääntöjen ylläpitäjät voivat esimerkiksi ilmoittaa, miten ne ovat arvioineet kuulemisen perusteella saadun palautteen.

asiakkaiden kanssa toteutettava käsittelytoiminta. Jos asianomaisia ja erityisiä sidosryhmiä ei ole kuultu, koska se ei ole ollut mahdollista, käytännesääntöjen ylläpitäjän on perusteltava tämä.

5.9 Kansallinen lainsäädäntö

29. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on toimitettava vahvistus siitä, että käytännesääntöjen luonnos on asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukainen, etenkin jos käytännesäännöt koskevat alaa, jota säännellään kansallisessa lainsäädännössä erityisin säännöksiin tai joka koskee käsittelytoimia, jotka on arvioitava, ottaen huomioon kansallisen lainsäädännön mukaiset erityiset vaatimukset ja asiaa koskevat oikeudelliset velvoitteet.

5.10 Kieli

30. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on noudatettava sen toimivaltaisen valvontaviranomaisen kielivaatimuksia, jolle ne toimittavat käytännesääntönsä. Yleensä käytännesäännöt on toimitettava kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen valvontaviranomaisen kielellä.³⁹ Kansainväliset käytännesäännöt on toimitettava toimivaltaisen valvontaviranomaisen kielellä ja lisäksi englanniksi.⁴⁰

5.11 Tarkistuslista

31. Valittu toimivaltainen valvontaviranomainen päättää viime kädessä, eteneekö käytännesääntöjen luonnos seuraavaan arviointivaiheeseen eli sitoutuuko valvontaviranomainen suorittamaan sisällön täysimääräisen arvioinnin yleisen tietosuoja-asetuksen 40 ja 41 artiklan ja jäljempänä selostettujen menettelyjen mukaisesti. Liitteessä 3 esitettyä tarkistuslistaa on hyvä käyttää toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle toimitettavia viiteasiakirjoja ja toimitetun käytännesääntöjen luonnoksen rajaamista varten.

6 KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN HYVÄKSYMISPERUSTEET

32. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on pystyttävä osoittamaan, miten niiden käytännesäännöt edistävät yleisen tietosuoja-asetuksen asianmukaista soveltamista, ottaen huomioon käsittelyn eri sektorien erityispiirteet sekä niiden rekisterinpitäjien tai henkilötietojen käsittelijöiden erityiset vaatimukset tai velvoitteet, joita käytännesäännöt koskevat. Tähän yleiseen vaatimukseen liittyy useita näkökohtia. Käytännesääntöjen ylläpitäjien olisi pystyttävä osoittamaan, että heidän käytännesääntönsä

-) täyttävät kyseisen alan tai käsittelytoiminnan erityisen tarpeen,
-) helpottavat yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamista,
-) täsmentävät yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamista,

---

³⁹ Eräiden jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä saatetaan edellyttää, että käytännesääntöjen luonnos toimitetaan kansallisella kielellä, ja käytännesääntöjen ylläpitäjiä kehoitetaan selvittämään tämä asia asianomaisen toimivaltaisen valvontaviranomaisen kanssa, ennen kuin ne toimittavat virallisesti käytännesääntöjensä luonnoksen hyväksyttäväksi.

⁴⁰ Englanti on tietosuojaneuvoston työkieli tietosuojaneuvoston työjärjestyksen 23 artiklan mukaisesti.

-) sisältävät riittävät suojatoimet⁴¹, ja
-) tarjoavat tehokkaita mekanismeja käytännesääntöjen noudattamisen valvomiseksi.

6.1 Täyttävät erityisen tarpeen

33. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on osoitettava, että käytännesääntöjen laatiminen on tarpeen. Näin ollen käytännesäännöissä on käsiteltävä tietyn alan tai tietyn käsittelytoiminnan tietosuojakysymyksiä.

Esimerkiksi kuluttajien luottoriskien havaitsemiseen käytettävien tietojärjestelmien ala voi pitää tarpeellisenä muotoilla käytännesäännöt, jotka tarjoavat riittävästi takeita ja mekanismeja sen varmistamiseksi, että kerätyt tiedot ovat olennaisia ja täsmällisiä ja niitä käytetään nimenomaisesti luottojen suojaamisen lailliseen tarkoitukseen. Vastaavasti terveystutkimusala saattaa havaita tarpeen laatia käytännesäännöt, joilla luodaan johdonmukainen lähestymistapa asettamalla vaatimuksia siitä, että nimenomaista suostumusta ja siihen liittyvää vastuuvollisuutta koskevat yleisen tietosuoja-

34. Käytännesääntöjen ylläpitäjien olisi pystyttävä selittämään ja esittämään ongelmat, joihin käytännesäännöillä pyritään vastaamaan, ja perustelemaan, miten käytännesääntöjen tarjoamat ratkaisut ovat tehokkaita ja hyödyllisiä paitsi niiden jäsenten myös rekisteröityjen kannalta.

6.2 Helpottavat yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamista

35. Yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 98 kappaleen mukaan käytännesääntöjen ylläpitäjien on pystyttävä osoittamaan, että niiden käytännesäännöt helpottavat yleisen tietosuoja-asetuksen tehokasta soveltamista. Tässä suhteessa käytännesäännöissä on selvästi määrättävä

Esimerkiksi luettelon laatiminen alalle ominaisista määritelmistä sekä asianmukainen keskittyminen alan kannalta erityisen merkittäviin aiheisiin ovat keinoja helpottaa yleisen tietosuoja-asetuksen tehokasta soveltamista. Alakohtaisen terminologian käyttö kuvattaessa yleisen tietosuoja-asetuksen vaatimusten täytäntöönpanoa alalla saattaa myös parantaa sääntöjen ymmärtämistä elinkeinoalalla ja siten helpottaa yleisen tietosuoja-asetuksen tehokasta soveltamista. Käytännesäännöissä olisi otettava täysimääräisesti huomioon tietyn alan käsittelytoimintaan liittyvät todennäköiset riskit ja sopeutettava niihin liittyvät rekisterinpitäjien tai henkilötietojen käsittelijöiden veloitteet asianmukaisesti näihin kyseisen alan riskeihin esimerkiksi antamalla esimerkkejä hyväksyttävistä ehdoista käytettäessä henkilötietoja suoramarkkinointiin. Käytännesääntöjen sisältö olisi myös esitettävä sellaisessa muodossa, joka helpottaa niiden ymmärtämistä ja käyttöä sekä yleisen tietosuoja-asetuksen tehokasta

⁴¹ Esimerkiksi "suuririskisillä" sektoreilla, joita ovat esimerkiksi lasten henkilötietojen tai terveystietojen käsittely, käytännesääntöjen edellytetään sisältävän vankempia ja tiukempia suojatoimia kyseisten henkilötietojen arkaluonteisuuden vuoksi.

yleisen tietosuoja-asetuksen alakohtaisesta soveltamisesta ja käsiteltävä tällaisia alan erityistarpeita.⁴²

6.3 Täsmentävät yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamista

36. Käytännössä on täsmennettävä yleisen tietosuoja-asetuksen käytännön soveltamista ja niiden on heijastettava tarkasti käsittelytoiminnan tai -sektorin luonnetta. Niiden avulla olisi voitava tehdä selkeitä alakohtaisia parannuksia tietosuojalainsäädännön noudattamiseen. Käytännössä on asetettava realistisia ja saavutettavissa olevia vaatimuksia kaikille niiden jäsenille, ja niiden on oltava riittävä laadukkaat ja sisäisesti johdonmukaiset antaakseen riittävästi lisäarvoa.⁴³ Toisin sanoen käytännöiden luonnoksessa on keskityttävä riittävästi tiettyihin tietosuojan aloihin⁴⁴ ja sen sektorin kysymyksiin, joihin käytännöitä sovelletaan, ja siinä on tarjottava riittävän selkeitä ja tehokkaita ratkaisuja näille aloille ja näihin kysymyksiin.⁴⁵
37. Käytännöissä ei pitäisi vain toistaa yleistä tietosuoja-asetusta.⁴⁶ Sen sijaan niissä olisi pyrittävä kodifioimaan konkreettisesti, käytännöllisesti ja täsmällisesti, miten yleistä tietosuoja-asetusta on sovellettava. Sovittujen vaatimusten ja sääntöjen on oltava yksiselitteisiä, konkreettisia, saavutettavissa olevia ja täytäntöönpanokelpoisia (testattavissa olevia). Selvien sääntöjen vahvistaminen tietyille alalle on hyväksyttävä menetelmä, jonka avulla käytännöt voivat tuottaa lisäarvoa. Alalle ominaisen ja merkityksellisen terminologian käyttö ja konkreettisten tapauskennarioiden tai esimerkkien antaminen ”parhaista käytännöistä”⁴⁷ voi auttaa täyttämään tämän vaatimuksen.⁴⁸
38. Suunnitelmien laatimisesta hyväksytyjen käytännöiden tunnetuksi tekemiseksi, jotta rekisteröidyt ovat tietoisia niiden olemassaolosta ja sisällöstä, voi olla apua myös täytettäessä ”yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisen täsmentämistä” koskevaa vaatimusta. On erittäin tärkeää, että käytännöillä voidaan antaa käytännön merkitys yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklassa esitetyille tietosuojaperiaatteille. On myös tärkeää, että käytännöissä otetaan asianmukaisesti huomioon tietosuojaneuvoston julkaisemat tai hyväksymät kyseistä sektoria tai käsittelytoimintaa koskevat lausunnot ja kannat.⁴⁹ Esimerkiksi käytännöt, jotka sisältävät käsittelytoimintaa koskevia täsmennyksiä, voivat myös helpottaa asianmukaisten oikeusperusteiden määrittämistä kyseisille käsittelytoimille niissä jäsenvaltioissa, joissa käytännöitä on tarkoitus soveltaa.

---

⁴² Ks. yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 1 kohta.

⁴³ Tätä vaatimusta sovellettiin ensi kerran 10. syyskuuta 1998 hyväksytyssä tietosuojatyöryhmän valmisteluasiakirjassa WP 13 PO XV D/5004/98.

⁴⁴ Esimerkiksi yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 2 kohdassa luetellut alat.

⁴⁵ Tämä vaatimus heijastaa tietosuojatyöryhmän 10. syyskuuta 1998 hyväksytyssä valmisteluasiakirjassa WP 13 PO XV D/5004/98 esittämää aiempaa kantaa.

⁴⁶ Tietosuojalainsäädännön toistaminen oli säännöllinen piirre tietosuojatyöryhmän hyväksyttäviksi toimitetuissa käytännöiden luonnoksissa, jotka hylättiin.

⁴⁷ Samoin kuin ”käytännöistä, joita ei voida hyväksyä”.

⁴⁸ Käytännöt eivät saisi olla liian oikeudellisia, jos tämä on mahdollista.

⁴⁹ Niissä on myös otettava kaikilta osin huomioon asiaa koskeva kansallinen ja EU:n tason oikeuskäytäntö.

6.4 Tarjoavat riittävät suojatoimet

39. Käytännesääntöjen olisi myös täytettävä 40 artiklan 5 kohdan vaatimukset. Hyväksyntä annetaan vasta, kun on todettu, että käytännesääntöjen luonnos sisältää riittävät asianmukaiset suojatoimet.⁵⁰ Käytännesääntöjen ylläpitäjien on osoitettava toimivaltaista valvontaviranomaista tyydyttävällä tavalla, että niiden käytännesäännöissä on soveltuvat ja tehokkaat suojatoimet, joilla lievennetään tietojenkäsittelyyn liittyviä riskejä ja suojataan yksilöiden oikeuksia ja vapauksia.⁵¹ Käytännesääntöjen ylläpitäjien tehtävänä on toimittaa selkeää näyttöä siitä, että niiden käytännesäännöt täyttävät nämä vaatimukset.

Esimerkiksi "suuririskisten" käsittelytoimien kohdalla, joita ovat muun muassa laajamittainen lasten henkilötietojen tai terveystietojen käsittely, profilointi tai järjestelmällinen seuranta, käytännesääntöjen edellytetään asettavan rekisterinpitäjille ja henkilötietojen käsittelijöille tiukempia vaatimuksia pohtia asianmukaista suojelun tasoa. Lisäksi käytännesääntöjen ylläpitäjät saattavat hyötyä yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 99 kappaleen mukaisen laajemman kuulemisen

6.5 Tarjoavat tehokkaan valvonnan mahdollistavat mekanismit

40. Yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 4 kohdan mukaan käytännesäännöt edellyttävät soveltuvien mekanismien käyttöönottoa sen varmistamiseksi, että sääntöjä valvotaan asianmukaisesti ja että täysimittaisen noudattamisen varmistamiseksi on otettu käyttöön mielekkäitä täytäntöönpanotoimenpiteitä. Käytännesäännöissä on erityisesti määriteltävä ja ehdotettava rakenteita ja menettelyjä, jotka mahdollistavat tehokkaan valvonnan ja täytäntöönpanotoimet rikkomistapauksissa. Käytännesääntöjen luonnoksessa on myös määriteltävä asianmukainen elin, jolla on käytössään mekanismit, joiden avulla se voi valvoa tehokkaasti käytännesääntöjen noudattamista. Tällaisia mekanismeja voivat olla muun muassa säännöllisiä tarkastuksia ja raportointia koskevat vaatimukset, selkeät ja avoimet valitusten käsittely- ja riidanratkaisumenettelyt, konkreettiset seuraamukset ja oikeussuojakeinot käytännesääntöjen rikkomistapauksissa sekä ilmoitusmenettelyt käytännesääntöjen määräysten rikkomisista.
41. Käytännesäännöillä edellytetään olevan valvontaelin, jos siihen liittyy muiden kuin julkisten viranomaisten ja elinten suorittamaa tietojenkäsittelyä. Tiivistetysti sanottuna käytännesäännöissä ei saa vain käsitellä kyseessä olevan sektorin käsittelytoimintaan sovellettavien sääntöjen sisältöä, vaan niillä on myös otettava käyttöön valvontamekanismit, joilla varmistetaan näiden sääntöjen tehokas soveltaminen. Käytännesääntöjen luonnoksessa voidaan ehdottaa useita erilaisia valvontamekanismeja, jos valvontaa hoitavat useat valvontaelimet. Kaikkien ehdotettujen valvontamekanismien, joilla pyritään toteuttamaan käytännesääntöjen asianmukainen valvonta, on kuitenkin oltava selkeitä, soveltuvia, saavutettavissa olevia, tehokkaita ja täytäntöönpanokelpoisia (testattavissa olevia).

⁵⁰ Ks. yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 98 kappale.

⁵¹ Suojatoimet voivat koskea myös valvontaelimiä ja niiden valmiuksia hoitaa tehtävänsä tehokkaasti.

Käytännesääntöjen ylläpitäjien on esitettävä perusteet ja osoitettava, miksi niiden valvontaa koskevat ehdotukset ovat asianmukaisia ja mahdollisia toteuttaa.⁵²

7 TOIMITTAMINEN, KÄSITELTÄVÄKSI OTTAMINEN JA HYVÄKSYNTÄ⁵³ (KANSALLISET KÄYTÄNNESÄÄNNÖT)

7.1 Toimittaminen

42. Käytännesääntöjen ylläpitäjien olisi toimitettava käytännesääntöjensä luonnos virallisesti joko sähköisesti tai kirjallisesti (paperitulosteena) toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle.⁵⁴ Toimivaltainen valvontaviranomainen ilmoittaa käytännesääntöjen ylläpitäjille ottaneensa vastaan käytännesääntöjen luonnoksen ja arvioi seuraavaksi, täyttääkö se edellä esitetyt käsiteltäväksi ottamisen perusteet⁵⁵, ennen kuin se suorittaa täysimittaisen arvioinnin luonnoksen sisällöstä.

7.2 Käytännesääntöjen käsiteltäväksi ottaminen

43. Jos käytännesääntöjen luonnosta ei oteta käsiteltäväksi, koska se ei täytä käsiteltäväksi ottamisen perusteita⁵⁶, toimivaltainen valvontaviranomainen ilmoittaa käytännesääntöjen ylläpitäjille kirjallisesti päätöksensä perusteet. Tällöin prosessi päättyy, ja käytännesääntöjen ylläpitäjien on niin halutessaan toimitettava uusi luonnos.⁵⁷

44. Jos käytännesääntöjen luonnos täyttää edellä esitetyt kriteerit, toimivaltainen valvontaviranomainen vahvistaa kirjallisesti käytännesääntöjen ylläpitäjille, että se siirtyy prosessin seuraavaan vaiheeseen ja arvioi käytännesääntöjen luonnoksen sisällön kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

7.3 Hyväksyntä

45. Ellei kansallisessa lainsäädännössä säädetä tietystä aikataulusta, toimivaltaisen valvontaviranomaisen on laadittava lausunto kohtuullisen ajan kuluessa ja tiedotettava

---

⁵² Tietosuojatyöryhmän 14. tammikuuta 1998 hyväksymä valmisteluasiakirja WP 7 ”Itsesääntelyn arviointi: milloin itsesääntely vaikuttaa tietosuojan tason parantamiseen yhteisön ulkopuolisissa maissa?” on myös hyödyllinen asiakirja, joka antaa lisätietoja käytännesääntöjen arvon arvioimisesta ja niiden tehokkuuden yleisistä edellytyksistä. Myös tämä asiakirja on suositeltavaa ottaa huomioon (soveltuvin osin) käytännesääntöjä laadittaessa.

⁵³ Mukaan lukien aiemmin hyväksytyjen käytännesääntöjen muuttaminen ja laajentaminen.

⁵⁴ On selvää, että tämä viranomainen on niiden jäsenten kansallinen valvontaviranomainen, joihin käytännesääntöjä sovelletaan. On myös tärkeää, että käytännesääntöjen ylläpitäjät ilmoittavat toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle selkeästi toimittavansa virallisesti käytännesääntöjen luonnoksen hyväksyttäväksi ja mainitsevat selvästi käytännesääntöjen oikeudellisen soveltamisalan. Tässä yhteydessä on hyödyllistä ottaa huomioon kansallisten ja kansainvälisten käytännesääntöjen eroa koskeva liite 1.

⁵⁵ Ks. myös liitteessä 3 oleva tarkistuslista.

⁵⁶ Ks. *edellinen alaviite*.

⁵⁷ On syytä huomata, että hylkäys hyväksymisprosessin tässä vaiheessa perustuu todennäköisemmin yleisiin tai menettelyä koskeviin alustaviin vaatimuksiin kuin käytännesääntöjen luonnoksen määräyksiin liittyviin aineellisiin tai keskeisiin seikkoihin.

käytännesääntöjen ylläpitäjille säännöllisesti prosessista ja ohjeellisista määräajoista. Lausunnossa on hahmoteltava valvontaviranomaisen päätöksen perusta edellä esitettyjen hyväksymiskriteerien mukaisesti.⁵⁸

46. Jos toimivaltaisen valvontaviranomaisen päätös on hylkäävä, prosessi päättyy ja käytännesääntöjen ylläpitäjien tehtävänä on arvioida lausunnossa esitettyjä havaintoja ja harkita käytännesääntöjen luonnosta uudelleen niiden pohjalta. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on myös toimitettava päivitetty käytännesääntöjen luonnos virallisesti uudelleen myöhemmin, jos ne päättävät tehdä näin.
47. Jos toimivaltainen valvontaviranomainen hyväksyy käytännesäännöt, sen on rekisteröitävä ja julkaistava ne (verkkosivustollaan ja/tai muilla asianmukaisilla viestintämenetelmillä).⁵⁹ Yleisen tietosuojasetuksen 40 artiklan 11 kohdassa edellytetään myös, että tietosuojaneuvosto asettaa kaikki hyväksytyt käytännesäännöt julkisesti saataville.

8 TOIMITTAMINEN, KÄSITELTÄVÄKSI OTTAMINEN JA HYVÄKSYNTÄ⁶⁰ (KANSAINVÄLISET KÄYTÄNNESÄÄNNÖT)

8.1 Toimittaminen

48. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on toimitettava virallisesti käytännesääntöjen luonnoksensa sähköisesti tai kirjallisesti toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle, joka toimii pääasiallisena viranomaisena käytännesääntöjen hyväksymisen yhteydessä.⁶¹ Toimivaltainen valvontaviranomainen ilmoittaa käytännesääntöjen ylläpitäjille ottaneensa vastaan asiakirjat ja arvioi sen jälkeen, täyttääkö se edellä esitetyt vaatimukset⁶², ennen kuin se suorittaa täysimittaisen arvioinnin luonnoksen sisällöstä. Toimivaltainen valvontaviranomainen ilmoittaa välittömästi kaikille muille valvontaviranomaisille käytännesääntöjen toimittamisesta ja antaa keskeiset tiedot, joiden avulla käytännesäännöt on helppo tunnistaa ja niitä voidaan vertailla. Kaikkien valvontaviranomaisten on puolestaan vahvistettava, ovatko ne yleisen tietosuojasetuksen 4 artiklan 22 kohdan a ja b alakohdan mukaisia osallistuvia valvontaviranomaisia.⁶³

8.2 Käytännesääntöjen käsiteltäväksi ottaminen

---

⁵⁸ Tällä tavoin valvontaviranomainen voi antaa hyödyllistä palautetta käytännesääntöjen ylläpitäjille siltä varalta, että nämä päättävät tarkistaa ja muuttaa käytännesääntöjen luonnosta ja toimittaa sen uudelleen tulevaisuudessa.

⁵⁹ Yleisen tietosuojasetuksen 40 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

⁶⁰ Mukaan lukien aiemmin hyväksytyjen käytännesääntöjen muuttaminen ja laajentaminen.

⁶¹ Tätä olisi tulkittava edellä kuvatun menettelyn kontekstissa.

⁶² Ks. myös liitteessä 3 oleva tarkistuslista.

⁶³ Tämä on tärkeää, koska tarkoitus on, että käytännesääntöjen luonnoksen rinnakkaisarvioijat ovat valvontaviranomaisia, joita kyseinen henkilötietojen käsittely koskee siksi, että rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä on sijoittautunut kyseisen valvontaviranomaisen jäsenvaltion alueelle, tai siksi, että "käsittely vaikuttaa merkittävästi tai on omiaan vaikuttamaan merkittävästi kyseisessä valvontaviranomaisen jäsenvaltiossa asuviin rekisteröityihin".

49. Jos käytännesääntöjen luonnosta ei oteta käsiteltäväksi, koska se ei täytä edellä esitettyjä käsiteltäväksi ottamisen perusteita, toimivaltainen valvontaviranomainen ilmoittaa käytännesääntöjen ylläpitäjille kirjallisesti päätöksensä perusteet. Tällöin prosessi päättyy, ja käytännesääntöjen ylläpitäjien on toimitettava uusi luonnos.⁶⁴ Toimivaltainen valvontaviranomainen ilmoittaa myös kaikille osallistuville valvontaviranomaisille kantansa.
50. Jos toimivaltainen valvontaviranomainen ottaa käytännesääntöjen luonnoksen käsiteltäväksi sillä perusteella, että se täyttää käsiteltäväksi ottamisen perusteet, sen on vahvistettava kirjallisesti käytännesääntöjen ylläpitäjille, että se siirtyy prosessin seuraavaan vaiheeseen ja arvioi käytännesääntöluonnoksen sisällön. Tämä käynnistää seuraavan epävirallisen yhteistyömenettelyn, joka koskee käytännesääntöjen arviointia hyväksymistä silmälläpitäen.

8.3 Yhteistyö

51. Toimivaltainen valvontaviranomainen ilmoittaa kaikille valvontaviranomaisille⁶⁵ kantansa, määrittelee osallistuvat valvontaviranomaiset ja pyytää näistä enintään kahta rinnakkaisarvioijiksi auttamaan vapaaehtois pohjalta käytännesääntöjen luonnoksen sisällön arvioinnissa. Rinnakkaisarvioijien nimittäminen tapahtuu ilmoittautumisjärjestyksessä.⁶⁶ Rinnakkaisarvioijien tehtävänä on auttaa toimivaltaista valvontaviranomaista arvioimaan käytännesääntöjen luonnos. Kun rinnakkaisarvioijat on vahvistettu, niiden on toimitettava käytännesääntöjen sisältöä koskevat huomautuksensa 30 päivän kuluessa siitä, kun ne nimitettiin rinnakkaisarvioijiksi. Toimivaltainen valvontaviranomainen ottaa nämä huomautukset huomioon suorittaessaan arviointiaan hyväksymistä varten. Yleisen tietosuojaa-asetuksen 40 artiklan 7 kohdan mukaisesti toimivaltainen valvontaviranomainen tekee lopullisen päätöksen siitä, olisiko päätösluonnos toimitettava tietosuojaneuvostolle yleisen tietosuojaa-asetuksen 63 ja 64 artiklan mukaisesti.⁶⁷
52. Toimivaltaisen valvontaviranomaisen on pyrittävä tekemään päätös kohtuullisessa ajassa, ja sen on tiedotettava käytännesääntöjen ylläpitäjille säännöllisesti asian etenemisestä ja ohjeellisista määräajoista. Sen on esitettävä (käytännesäännöt hylkäävän tai hyväksyvän) päätöksensä perusteet yleisten hyväksyntäperusteiden mukaisesti ja annettava tämä päätös ajoissa tiedoksi käytännesääntöjen ylläpitäjille.

8.4 Hylkääminen

53. Jos toimivaltainen valvontaviranomainen päättää olla saattamatta käytännesääntöjen luonnosta tietosuojaneuvoston käsiteltäväksi, prosessi päättyy ja käytännesääntöjen ylläpitäjien tehtävänä

---

⁶⁴ On syytä huomata, että hylkäys hyväksymisprosessin tässä vaiheessa perustuu todennäköisemmin yleisiin tai menettelyä koskeviin alustaviin vaatimuksiin kuin käytännesääntöjen laatimiseen liittyviin aineellisiin tai keskeisiin seikkoihin.

⁶⁵ Osallistuvat valvontaviranomaiset pitäisi voida määritellä käytännesääntöjen luonnoksen soveltamisalan perusteella.

⁶⁶ Tämä pyyntö on voimassa kymmenen työpäivän ajan. Kun rinnakkaisarvioijia etsitään, toimivaltainen valvontaviranomainen aloittaa arvioinnin. Yleensä toimivaltainen valvontaviranomainen kuulee kahta rinnakkaisarvioijaa, jos käytännesäännöt koskevat 14:ää tai useampaa jäsenvaltiota. Jos tällaisia jäsenvaltioita on vähemmän, on tapauksen mukaan mahdollista käyttää yhtä tai kahta rinnakkaisarvioijaa.

⁶⁷ Näin voidaan tehdä vain, jos toimivaltaisen valvontaviranomaisen tarkoituksena on hyväksyä käytännesääntöjen luonnos. Ks. 40 artiklan 7 kohta ja 64 artiklan 1 kohta.

on analysoida päätöksessä esitetyt havainnot ja harkita käytännesääntöjen tarkistamista. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on myös niin halutessaan toimitettava käytännesäännöt uudelleen hyväksyttäväksi myöhemmin. Toimivaltaisen valvontaviranomaisen on myös ilmoitettava kaikille osallistuville valvontaviranomaisille kantansa ja käytännesääntöjen hylkäämisen perusteet.

8.5 Valmistelu tietosuojaneuvostolle toimittamista varten

54. Jos toimivaltaisen valvontaviranomaisen tarkoituksena on hyväksyä käytännesääntöjen luonnos, se toimittaa hyväksymislunnon kaikille osallistuville valvontaviranomaisille. Kaikilla osallistuvilla valvontaviranomaisilla on 30 päivää aikaa vastata, ja merkittävät kysymykset voidaan ottaa esille asiaan kuuluvassa tietosuojaneuvoston alatyöryhmässä keskusteltavaksi. Jos osallistuvat valvontaviranomaiset jättävät vastaamatta, käytännesäännöt siirretään prosessin seuraavaan vaiheeseen.

8.6 Tietosuojaneuvosto

55. Jos asia päätetään saattaa tietosuojaneuvoston käsiteltäväksi yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 7 kohdan mukaisesti, toimivaltainen valvontaviranomainen ilmoittaa tästä päätöksestä kaikille valvontaviranomaisille yhdenmukaisuusmekanismien mukaisesti.⁶⁸ Lisäksi toimivaltainen valvontaviranomainen saattaa asian tietosuojaneuvoston käsiteltäväksi tietosuojaneuvoston työjärjestyksen ja yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 7 kohdan mukaisesti.

56. Yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan mukaan tietosuojaneuvosto antaa yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 7 kohdassa esitettyihin seikkoihin liittyvän lausunnon.⁶⁹ Tietosuojaneuvostoon ja toimivaltaiseen valvontaviranomaiseen sovelletaan tietosuojaneuvoston työjärjestyksestä sekä 64 artiklan säännöksiä niiden suorittaessa arviointia ja ilmoittaessa kansainvälisten käytännesääntöjen hyväksymispäätöksistä.

8.7 Hyväksyntä

57. Tietosuojaneuvoston lausunto annetaan tiedoksi toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 5 kohdan mukaisesti, ja toimivaltainen valvontaviranomainen päättää 40 artiklan 5 kohdan mukaisesti, pitäytyykö se päätösehdotuksessaan vai muuttaako se sitä.⁷⁰ Tietosuojaneuvoston lausunto voidaan toimittaa myös komissiolle 40 artiklan 8 kohdan nojalla, ja tietosuojaneuvosto kokoaa 40 artiklan 11 kohdan mukaisesti kaikki hyväksytyt kansainväliset käytännesäännöt ja asettaa ne julkisesti saataville.

---

⁶⁸ Ks. yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 4 kohta, jonka mukaan muiden osallistuvien valvontaviranomaisten näkemykset olisi esitettävä toimivaltaisen valvontaviranomaisen päätöslunnon ohessa.

⁶⁹ Ks. tietosuojaneuvoston tehtävät yleisen tietosuoja-asetuksen 70 artiklan 1 kohdan x alakohdan mukaisesti.

⁷⁰ Ks. 64 artiklan 7 kohta, jossa esitettyä menettelyä sovelletaan siinä tapauksessa, että toimivaltainen valvontaviranomainen ei aio noudattaa tietosuojaneuvoston lausuntoa yleisen tietosuoja-asetuksen 64 artiklan 8 kohdan mukaisesti.

9 YHTEYDENPITO

58. On tärkeää huomata, että arviointiprosessin ei pitäisi toimia mahdollisuutena jatkaa neuvotteluja toimitettujen käytännesääntöjen määräyksistä toimivaltaisen valvontaviranomaisen kanssa. Toimivaltaisen valvontaviranomaisen tehtävänä on 40 artiklan 5 kohdan mukaan antaa lausunto siitä, onko käytännesääntöjen luonnos yleisen tietosuoja-asetuksen mukainen.⁷¹ Näin ollen toimivaltaisen valvontaviranomaisen ja käytännesääntöjen ylläpitäjien välisen viestinnän tarkoituksena on tässä vaiheessa selventää ja avustaa 40 ja 41 artiklan mukaista arviointia. Käytännesääntöjen ylläpitäjien odotetaan pitävän tarvittaessa yhteyttä valvontaviranomaisiin ennen kuin ne toimittavat käytännesääntöjen luonnoksensa hyväksyttäväksi. Prosessin hyväksymisvaiheessa ei lähtökohtaisesti pitäisi käydä lisäneuvotteluja käytännesääntöjen ylläpitäjien kanssa käytännesääntöjen luonnoksen tietyistä määräyksistä eikä siinä pitäisi olla mahdollista jatkaa arviointia toimittamalla jatkuvasti muutoksia toimivaltaiselle viranomaiselle. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on myös ehdottomasti oltava tavoitettavissa antaakseen vastauksia selvennyksiä kaipaaviin käytännesääntöluonnoksen kohtiin ja niiden on pystyttävä vastaamaan kohtuullisessa ajassa. On tärkeää, että käytännesääntöjen ylläpitäjät ovat valmistautuneet järjestelmällisesti vastaamaan tiedusteluihin tehokkaasti ja asiantuntevasti. On suositeltavaa ilmoittaa toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle yksi tai nimenomaisesti käytännesäännöistä vastaava yhteyspiste. On toimivaltaisen valvontaviranomaisen harkinnan varassa, tarvitseeko se lisätietoja ennen käytännesääntöluonnosta koskevan päätöksen tekemistä, ja sillä on myös harkintavalta päättää, miten osapuolten välinen viestintä toteutetaan. Jatkuvuuden vuoksi toimivaltainen valvontaviranomainen myös pysyy pääasiallisena yhteyspisteenä koko kansainvälisten käytännesääntöjen hyväksymisprosessin ajan.

10 KOMISSION TEHTÄVÄ

59. Komissio voi päättää täytäntöönpanosäädöksellä, että hyväksytyt kansainväliset käytännesäännöt ovat yleisesti päteviä unionissa, ja huolehtii tässä tapauksessa niiden asianmukaisesta julkaisemisesta.⁷²

11 KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN VALVONTA

60. Jotta käytännesäännöt (kansalliset tai kansainväliset) voidaan hyväksyä, osana käytännesääntöjä on määriteltävä valvontaelin (tai -elimiä), jonka toimivaltaisen valvontaviranomaisen on akkreditoitava sillä perusteella, että ne kykenevät valvomaan tehokkaasti käytännesääntöjä.⁷³

---

⁷¹ Toimivaltainen valvontaviranomainen voi myös antaa käytännesääntöjen ylläpitäjille neuvoja ja tarvittaessa suosituksia käytännesääntöluonnoksen sisällöstä ja muodosta.

⁷² Ks. 40 artiklan 9 kohta ja 40 artiklan 10 kohta. Tällaisen päätöksen avulla myös sellaiset rekisterinpitäjät ja henkilötietojen käsittelijät, joihin ei sovelleta yleistä tietosuoja-asetusta, voivat tehdä hyväksytyihin käytännesääntöihin liittyviä sitovia ja täytäntöönpanokelpoisia sitoumuksia (ks. 40 artiklan 3 kohta). Tämä mahdollistaisi tietojen siirrot kolmansiin maihin tai kansainvälisille organisaatioille sillä edellytyksellä, että sovelletaan asianmukaisia suojatoimia ja että rekisteröityjen saatavilla on oikeuksia ja tehokkaita oikeussuojakeinoja (ks. myös 46 artiklan 1 kohta ja 2 kohdan e alakohta).

⁷³ Yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 1 kohta. On myös syytä huomata, että 41 artiklaa ei sovelleta viranomaisiin tai julkishallinnon elimiin.

Toimivaltainen valvontaviranomainen toimittaa luonnoksen valvontaelimen akkreditointivaatimuksista tietosuojaneuvostolle yleisen tietosuoja-asetuksen 63 artiklassa tarkoitetun yhdenmukaisuusmekanismin mukaisesti. Kun tietosuojaneuvosto on hyväksynyt vaatimukset, toimivaltainen valvontaviranomainen voi soveltaa niitä valvontaelimen akkreditointiin.

61. Yleisessä tietosuoja-asetuksessa ei määritellä termiä ”akkreditointi”. Sen 41 artiklan 2 kohdassa esitetään kuitenkin valvontaelimen akkreditointia koskevat yleiset vaatimukset. Valvontaelimen on täytettävä useita vaatimuksia toimivaltaista viranomaista tyydyttävällä tavalla, jotta se voi saada tältä akkreditoinnin. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on selitettävä ja osoitettava, miten niiden ehdottama valvontaelin täyttää 41 artiklan 2 kohdassa vahvistetut vaatimukset akkreditoinnin saamiseksi.
62. Yleinen tietosuoja-asetus jättää joustovaraa 41 artiklan mukaisesti akkreditoitavan valvontaelimen tyyppin ja rakenteen suhteen. Käytännesääntöjen ylläpitäjät voivat päättää käyttää ulkoisia tai sisäisiä valvontaelimiä, kunhan asianomainen elin täyttää kummassakin tapauksessa 41 artiklan 2 kohdan vaatimukset, jotka esitetään seuraavassa luetelluissa kahdeksassa vaatimuksessa.

12 VALVONTAELINTEN AKKREDITOINTIVAATIMUKSET

12.1 Riippumattomuus

63. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on osoitettava, että kyseinen elin on riittävän riippumaton käytännesääntöjen piiriin kuuluvista jäsenistä ja siitä ammattikunnasta, elinkeinoalasta tai sektorista, johon käytännesääntöjä sovelletaan, hoitaakseen tehtävänsä puolueettomasti. Riippumattomuus voidaan todistaa useiden eri seikkojen, kuten valvontaelimen rahoituksen, jäsenten/henkilöstön nimittämisen, päätöksentekoprosessin ja yleisemmin organisaatorakenteen, avulla. Näitä käsitellään tarkemmin jäljempänä.
64. On olemassa kaksi pääasiallista valvonnan mallia, joita käytännesääntöjen ylläpitäjät voivat käyttää täyttääkseen valvontaelintä koskevat vaatimukset: ulkoinen ja sisäinen valvontaelin. Näiden kahden valvontatyyppin sisällä on jonkin verran joustavuutta, ja erilaisia versioita, jotka ovat kulloistenkin käytännesääntöjen kontekstissa asianmukaisia, voidaan ehdottaa. Sisäisiä valvontaelimiä voivat olla esimerkiksi tilapäinen sisäinen komitea tai käytännesääntöjen ylläpitäjän sisäinen erillinen riippumaton osasto. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on selitettävä lähestymistapa elimen puolueettomuutta ja riippumattomuutta koskevaan riskinhallintaan.
65. Jos esimerkiksi ehdotetaan sisäistä valvontaelintä, sillä olisi oltava organisaation muista aloista erillinen henkilöstö ja johto, vastuuvollisuus ja tehtävä. Tämä voidaan saavuttaa useilla tavoilla, esimerkiksi käyttämällä tehokkaita organisatorisia ja tiedonkulun rajoja ja järjestön ja valvontaelimen erillisiä raportointirakenteita. Tietosuojavastaavan tavoin valvontaelimen olisi voitava toimia ottamatta vastaan ohjeita ja se on suojattava kaikenlaisilta seuraamuksilta tai puuttumiselta (suoralta tai välilliseltä), jotka johtuvat sen tehtävien hoitamisesta.

66. Riippumattomuus saattaa edellyttää, että jokin ulkoinen avustaja tai muu käytännesääntöjen laatimiseen osallistunut osapuoli osoittaa, että tässä yhteydessä on sovellettu asianmukaisia suojatoimia, joilla pienennetään riittävästi riippuvuuden tai eturistiriidan riskiä. Valvontaelimen on toimitettava näyttöä siitä, että mekanismit ovat asianmukaiset ja niillä tunnistetaan tällaiset riskit ja pienennetään niitä tyydyttävällä tavalla.⁷⁴ Valvontaelimen on seurattava jatkuvasti sen puolueettomuuteen kohdistuvia, esimerkiksi sen toiminnasta tai sen suhteista aiheutuvia riskejä. Jos puolueettomuuteen kohdistuva riski havaitaan, valvontaelimen on osoitettava, miten se poistaa tai minimoi tällaisen riskin ja käyttää asianmukaista mekanismeja puolueettomuuden turvaamiseksi.
67. Riippumattomuus voidaan todistaa myös osoittamalla, että valvontaelimellä on täysi autonomia määrärahojen ja muiden resurssien hallinnoinnissa, erityisesti silloin, kun kyseessä on sisäinen valvontaelin. Valvontaelimen on myös toimittava riippumattomasti, kun se päättää seuraamuksista ja määrää niitä käytännesääntöihin sitoutuneelle rekisterinpitäjälle tai henkilötietojen käsittelijälle. Tiivistetysti sanottuna elimen – oli se sisäinen tai ulkoinen – on hoidettava tehtäviään ja käytettävä valtuuksiaan riippumatta käytännesääntöjen ylläpitäjistä ja jäsenistä käytännesääntöjen soveltamisalalla.

12.2 Eturistiriita⁷⁵

68. On osoitettava, että valvontaelimen tehtävien ja velvollisuuksien hoitaminen ei aiheuta eturistiriitaa. Näin ollen käytännesääntöjen ylläpitäjien on osoitettava, että ehdotettu valvontaelin pidättäytyy kaikesta toiminnasta, joka ei sovi yhteen sen tehtävien hoitamisen kanssa, ja että on toteutettu suojatoimia, joilla varmistetaan, etteivät sen jäsenet harjoita yhteensopimatonta ammattitoimintaa. Vastaavasti valvontaelimeen ei saa vaikuttaa ulkopuolelta suoraan eikä välillisesti eikä se saa pyytää eikä ottaa ohjeita miltään henkilöltä, organisaatiolta tai järjestöltä. Valvontaelimellä on oltava sen itsensä tai jonkin muun käytännesäännöistä riippumattoman elimen valitsema oma henkilöstö, joka toimii vain näiden elinten yksinomaisessa ohjauksessa. Jos kyseessä on sisäinen valvontaelin, sitä on suojattava kaikenlaisilta käytännesääntöjen ylläpitäjän, muiden asianomaisten elimien⁷⁶ tai käytännesääntöjen piiriin kuuluvien jäsenten määräämiltä seuraamuksilta tai puuttumiselta (suoralta tai välilliseltä), jotka johtuvat sen tehtävien hoitamisesta.

12.3 Asiantuntemus

69. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on osoitettava, että valvontaelimellä on tarvittava asiantuntemus hoitaakseen tehtävänsä tehokkaasti. Näin ollen ehdotuksen on sisällettävä tietoja elimen tietosuojalainsäädäntöä sekä kyseistä sektoria ja käsittelytoimintaa koskevasta tietämyksestä ja asiantuntemuksesta. Esimerkiksi maininta aiemmasta kokemuksesta jonkin sektorin valvonnasta voi auttaa tämän vaatimuksen täyttämässä. Lisäksi tietosuojakysymysten perusteellinen ymmärrys ja erityisasiantuntemus käytännesääntöjen kohteena olevista käsittelytoimista on

---

⁷⁴ Sovellettava lähestymistapa määräytyy käytännesääntöjen asiayhteyden perusteella. Esimerkiksi ehdotus, jossa tehtävät erotetaan asianmukaisesti ja valvontaelimen henkilöstö ei toimi käytännesääntöjen laatijana, kokeilijana tai testaajana, voi olla riittävä.

⁷⁵ Toiminnan puolueettomuus eli kyky toimia itsenäisesti.

⁷⁶ Rekisterinpitäjien tai henkilötietojen käsittelijöiden ryhmiä edustavat elimet.

suositeltavaa. Ehdotetun valvontaelimen henkilöstöllä on myös oltava asianmukainen operatiivinen kokemus ja koulutus esimerkiksi auditoinnin, valvonnan tai laadunvarmistamisen aloilta, jotta se voi valvoa noudattamista.

12.4 Vahvistetut menettelyt ja rakenteet

70. Valvontaelimellä on myös oltava tarvittavat hallintorakenteet ja -menettelyt, joiden avulla se voi asianmukaisesti

-) arvioida rekisterinpitäjien ja henkilötietojen käsittelijöiden kelpoisuutta käytännesääntöjen soveltamiseen,
-) valvoa käytännesääntöjen määräysten noudattamista sekä
-) suorittaa arviointeja käytännesääntöjen toiminnasta.

71. Olisi laadittava kattavia tarkastusmenettelyjä, joilla arvioidaan riittävästi rekisterinpitäjien ja henkilötietojen käsittelijöiden kelpoisuus liittyä käytännesääntöihin ja noudattaa niitä. Näin olisi varmistettava myös, että rekisterinpitäjät ja henkilötietojen käsittelijät pystyvät noudattamaan käytännesääntöjen määräyksiä.

72. Menettelyt ja rakenteet, joilla valvotaan aktiivisesti ja tehokkaasti, noudattavatko jäsenet käytännesääntöjä, ovat pakollisia. Niitä voivat olla muun muassa satunnaiset ja ennalta ilmoittamattomat auditoinnit, vuosittaiset tarkastukset, säännöllinen raportointi ja kyselylomakkeiden käyttö.⁷⁷ Valvontamenettelyt voidaan suunnitella eri tavoin, kunhan niissä otetaan huomioon esimerkiksi sellaiset tekijät kuin tietojenkäsittelyn aiheuttamat riskit käytännesääntöjen soveltamisalalla, saadut valitukset ja konkreettiset vaaratilanteet tai käytännesääntöjen piiriin kuuluvien jäsenten määrä. Tarkastuskertomusten sekä rekisterinpitäjiltä ja henkilötietojen käsittelijöiltä saatavien, käytännesääntöjen soveltamisalaa koskevien säännöllisten raporttien havaintojen julkaisemista voitaisiin harkita.

73. Käytännesääntöjen ylläpitäjien on myös osoitettava, että ehdotetulla valvontaelimellä on riittävät resurssit ja henkilöstö hoitaakseen tehtävänsä asianmukaisesti. Resurssien olisi oltava oikeassa suhteessa käytännesääntöjen piiriin kuuluvien jäsenten odotettuun määrään ja kokoon sekä kyseessä olevan tietojenkäsittelyn monimutkaisuuteen tai riskiasteeseen.

12.5 Läpinäkyvä valitusten käsittely

74. Valvontaelimen on perustettava tehokkaat menettelyt ja rakenteet, joilla voidaan käsitellä valituksia puolueettomasti ja läpinäkyvästi. Näin ollen sillä on oltava yleisölle avoin valitusten käsittelyprosessi, jolla on riittävät resurssit hallinnoida valituksia ja varmistaa, että elimen päätökset asetetaan julkisesti saataville.

---

⁷⁷ Tämä voisi myös auttaa ehkäisemään tilanteet, joissa joitakin jäseniä valvotaan toistuvasti, mutta joitakin ei.

Valitusten käsittelyprosessia koskeva näyttö voi olla esimerkiksi kuvaus prosessista, jolla otetaan vastaan, arvioidaan, seurataan, kirjataan ja ratkaistaan valituksia. Tämä voidaan esittää julkisesti saatavilla olevissa käytännesääntöjä koskevissa ohjeissa, jotta valituksen tekijä voi ymmärtää valitusprosessin ja seurata sitä. Tällaisten prosessien riippumattomuutta voidaan lisäksi avustaa erillisillä työntekijöillä ja hallintatehtävillä valvontaelimessä.

75. Valvontaelimillä olisi myös oltava tehokkaita menettelyjä, joilla varmistetaan, että rekisterinpitäjät tai henkilötietojen käsittelijät noudattavat käytännesääntöjä. Valvontaelimelle voitaisiin esimerkiksi antaa valtuudet erottaa rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä käytännesäännöistä tilapäisesti tai pysyvästi, mikäli se toimii käytännesääntöjen vastaisesti (korjaavat toimenpiteet).
76. Jos käytännesääntöjen piiriin kuuluva jäsen rikkoo käytännesääntöjä, valvontaelimen velvollisuutena on toteuttaa välittömästi asianmukaisia toimenpiteitä. Asianmukaisten korjaavien toimenpiteiden tarkoituksena on lopettaa rikkominen ja välttää sen toistuminen tulevaisuudessa. Tällaisia korjaavia toimia ja seuraamuksia voivat olla muun muassa koulutustoimet, varoitus, ilmoittaminen jäsenestä tietosuojaneuvostolle, virallinen ilmoitus, jossa edellytetään tiettyjen toimien toteuttamista tietyssä määräajassa, jäsenen tilapäinen erottaminen käytännesäännöistä, kunnes korjaavat toimet on toteutettu, tai tällaisen jäsenen lopullinen erottaminen käytännesäännöistä. Valvontaelin voi julkaista tällaiset toimenpiteet varsinkin, jos kyse on vakavista käytännesääntöjen rikkomisista.
77. Tarvittaessa valvontaelimen olisi voitava tiedottaa käytännesääntöjen piiriin kuuluvalla jäsenelle, käytännesääntöjen ylläpitäjälle, toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle ja kaikille osallistuville valvontaviranomaisille toteutetuista toimenpiteistä ja niiden perusteista ilman aiheetonta viivästystä.⁷⁸ Jos kansainvälisten käytännesääntöjen johtava valvontaviranomainen⁷⁹ on tunnistettavissa, valvontaelimen olisi myös ilmoitettava asianmukaisesti sille toimistaan.

12.6 Viestintä toimivaltaisen valvontaviranomaisen kanssa

78. Ehdotetun valvontaelinkehyksen on mahdollistettava se, että valvontaelimen suorittamista käytännesääntöjä koskevista toimista ilmoitetaan tehokkaasti toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle ja muille valvontaviranomaisille. Tähän voivat sisältyä käytännesääntöjen piiriin kuuluvan jäsenen sääntörikkomuksen vuoksi toteutettuja toimia koskevat päätökset, käytännesääntöjä koskevat säännölliset raportit tai käytännesääntöjen arviointi- tai tarkastushavainnot.⁸⁰
79. Lisäksi sillä on varmistettava, että valvontaviranomaisen tehtävien hoitamista ei rajoiteta tai haitata. Esimerkiksi käytännesäännöt, joissa ehdotetaan, että niiden jäsenet voisivat

⁷⁸ Jos valvonnan suorittaa jokin käytännesäännöt toimittavan järjestön/elimen ulkopuolinen elin, myös käytännesääntöjen ylläpitäjälle on ilmoitettava.

⁷⁹ Yleisen tietosuoja-asetuksen 56 artiklan mukaisesti.

⁸⁰ Ks. 41 artiklan 4 kohta.

yksipuolisesti hyväksyä, peruuttaa tai erottaa valvontaelimen ilman ilmoitusta toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle ja tämän antamaa hyväksyntää, olisivat yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 5 kohdan vastaisia.

12.7 Uudelleentarkastelumekanismit

80. Käytännessä on vahvistettava asianmukaiset uudelleentarkastelumekanismit, jotta varmistetaan, että käytännessä pysyvät merkityksellisinä ja niillä edistetään jatkuvasti yleisen tietosuoja-asetuksen asianmukaista soveltamista. Uudelleentarkastelumekanismeja olisi otettava käyttöön myös siksi, että voidaan mukautua lainsäädännön soveltamisen ja tulkinnan mahdollisiin muutoksiin, tai sellaisen teknologisen kehityksen varalta, joka saattaa vaikuttaa jäsenten suorittamaan tietojenkäsittelyyn tai käytännessäntöjen määräyksiin.

12.8 Oikeudellinen asema

81. Ehdotettu valvontaelin (oli se sitten sisäinen tai ulkoinen) ja siihen liittyvät hallintorakenteet on muotoiltava siten, että käytännessäntöjen ylläpitäjät voivat osoittaa, että valvontaelimellä on asianmukainen asema hoitaakseen tehtävänsä yleisen tietosuoja-asetuksen 41 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja sille voidaan määrätä sakko 83 artiklan 4 kohdan c alakohdan mukaisesti.

13 HYVÄKSYTYT KÄYTÄNNESÄÄNNÖT

82. On selvää, että käytännessäntöjen luonne ja sisältö määräävät asianomaisten sidosryhmien roolit käytännessäntöjen ja yleisen tietosuoja-asetuksen noudattamisen varmistamisessa. Toimivaltaisen valvontaviranomaisen tehtävänä on kuitenkin edelleen varmistaa, että käytännessäntöt vastaavat tarkoitustaan.

83. Tästä syystä toimivaltainen viranomaisen tekee tiivistä yhteistyötä valvontaelimen kanssa käytännessäntöistä johtuvien raportointivaatimusten suhteen. Valvontaelin toimii johtavana yhteyspisteenä ja koordinoijana käytännessäntöihin liittyvien mahdollisten ongelmien osalta.

84. Toimivaltainen valvontaviranomainen myös hyväksyy käytännessäntöjen mahdolliset lisämuutokset tai -laajennukset ja akkreditoi uudet valvontaelimet.⁸¹ Yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan 5 kohdan mukaan myös voimassa olevien käytännessäntöjen muutokset tai laajennukset on toimitettava toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle tässä asiakirjassa esitettyjä menettelyjä noudattaen.

14 VALVONTAELIMEN AKKREDITOINNIN PERUUTTAMINEN

85. Jos valvontaelin ei noudata yleisen tietosuoja-asetuksen sovellettavia säännöksiä, toimivaltaisella valvontaviranomaisella on myös valtuudet peruuttaa valvontaelimen akkreditointi 41 artiklan 5

---

⁸¹ Hyväksyntää edellyttävä muutos voisi olla esimerkiksi uuden säännön lisääminen käytännessäntöihin, mutta ei organisaation nimen päivittäminen tai muu pieni muutos, joka ei vaikuta käytännessäntöjen toimintaan.

kohdan nojalla.⁸² Käytännesääntöjen ylläpitäjän on tärkeää määrittää käytännesäännöissä peruuttamista koskevat asianmukaiset määräykset.

86. Ainoan valvontaelimen akkreditoinnin peruuttaminen saattaa kuitenkin johtaa kyseisten käytännesääntöjen voimassaolon keskeyttämiseen tai pysyvään peruuttamiseen, koska vaadittavaa noudattamisen valvontaa ei enää ole. Tämä saattaa vahingoittaa käytännesääntöjen piiriin kuuluvien jäsenten mainetta tai kaupallisia etuja ja vähentää rekisteröityjen tai muiden sidosryhmien luottamusta niitä kohtaan.
87. Olosuhteiden salliessa peruuttaminen olisi toteutettava vasta, kun toimivaltainen valvontaviranomainen on antanut valvontaelimelle mahdollisuuden korjata ongelmat pikaisesti tai tehdä tarvittavat parannukset sovituissa määräajassa. Kun kyse on kansainvälisistä käytännesäännöistä, toimivaltaisen valvontaviranomaisen olisi oltava yhteydessä osallistuviin valvontaviranomaisiin ennen kuin se sopii valvontaelimen kanssa muuttujista esiin tuotujen ongelmien korjaamiseksi. Valvontaelimen akkreditoinnin peruuttamista koskevasta päätöksestä olisi myös ilmoitettava kaikille osallistuville valvontaviranomaisille ja tietosuojaneuvostolle (40 artiklan 11 kohdan soveltamista varten).

15 JULKISEN SEKTORIN KÄYTÄNNESÄÄNNÖT

88. Yleisen tietosuojasetuksen 41 artiklan 6 kohdassa säädetään, että hyväksytyjen käytännesääntöjen valvontaa ei sovelleta viranomaisten tai julkishallinnon elinten suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn.⁸³ Tämä säännös poistaa vaatimuksen käytännesääntöjen noudattamista valvovasta akkreditoidusta elimestä. Tämä vapautus ei kuitenkaan mitenkään heikennä vaatimusta siitä, että on otettava käyttöön tehokkaita mekanismeja käytännesääntöjen valvomiseksi. Tämä voidaan toteuttaa mukauttamalla voimassa olevia auditointivaatimuksia siten, että niihin sisällytetään käytännesääntöjen valvominen.

Euroopan tietosuojaneuvoston puolesta

Puheenjohtaja

(Andrea Jelinek)

---

⁸² Kun kyse on kansainvälisistä käytännesäännöistä, on myös tärkeää, että toimivaltainen valvontaviranomainen huolehtii siitä, että kaikki osallistuvat valvontaviranomaiset ovat tietoisia tällaisesta toimesta. Tällaisten käytännesääntöjen yhteydessä osallistuvan valvontaviranomaisen olisi myös ilmoitettava toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle, jos rekisterinpitäjän (jonka oletetaan hyväksyvän käytännesäännöt) havaitaan rikkovan niitä, sillä tällainen havainto saattaa herättää epäilyksiä valvontaelimen ja käytännesääntöjen tehokkuudesta.

⁸³ Julkissektorin viranomaisten tai elinten luokittelusta päättää kukin jäsenvaltio itse.

LIITE 1 – KANSALLISTEN JA KANSAINVÄLISTEN KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN ERO

Kansainvälisillä käytäntesäännöillä tarkoitetaan käytäntesääntöjä, jotka liittyvät useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa suoritettaviin käsittelytoimiin. Kansainväliset käytäntesäännöt voivat liittyä monien rekisterinpitäjien tai henkilötietojen käsittelijöiden useissa jäsenvaltioissa suorittamiin käsittelytoimiin olematta välttämättä yleisen tietosuojasetuksen 4 artiklan 23 kohdassa määriteltyä ”rajatylittävää käsittelyä”.

Jos jonkin kansallisen järjestön yhdessä jäsenvaltiossa hyväksymät käytäntesäännöt kattavat sen jäsenten useissa jäsenvaltioissa toteuttamia käsittelytoimia, ne katsotaan näin ollen kansainvälisiksi käytäntesäännöiksi.

Jos taas järjestöön, jonka käytäntesäännöt on hyväksytty kansallisella tasolla, liittyy kansainvälinen jäsen, joka suorittaa rajatylittävää käsittelyä, tämä jäsen voi vaatia hyväksytyjen käytäntesääntöjen antamaa etua vain siinä jäsenvaltiossa, joka on hyväksynyt käytäntesäännöt.⁸⁴ Olisi otettava käyttöön mekanismeja, joilla varmistetaan, että käytäntesääntöjen tosiasiallisesta alueellisesta soveltamisalasta vallitsee riittävä avoimuus.

---

⁸⁴ Samaa esimerkkiä soveltaen käytäntesääntöjen ylläpitäjät voisivat kuitenkin myös harkita käytäntesääntöjen soveltamisalan laajentamista ja hyväksynnän hakemista kansainvälisille käytäntesäännöille.

LIITE 2 – TOIMIVALTAISEN VALVONTAVIRANOMAISEN VALINTA

Käytännesääntöjen ylläpitäjillä voi olla valinnanvaraa sen toimivaltaisen valvontaviranomaisen suhteen, jolta ne hakevat kansainvälisten käytännesääntöjensä luonnoksen hyväksyntää⁸⁵. Yleisessä tietosuoja-asetuksessa ei säädetä erityisiä sääntöjä, joiden perusteella määritellään se toimivaltainen valvontaviranomainen, joka on asianmukaisin arvioimaan käytännesääntöluonnoksen. Kun käytännesääntöjen ylläpitäjät määrittelevät asianmukaisimman toimivaltaisen valvontaviranomaisen käytännesääntöjensä arvioimiseksi, ne voivat kuitenkin ottaa huomioon muun muassa seuraavat seikat⁸⁶:

-)] paikka, jossa käsittelytoiminnan tai sektorin tiheys on suurin
-)] paikka, jossa käsittelytoiminnan tai sektorin kohteena olevien rekisteröityjen tiheys on suurin
-)] käytännesääntöjen ylläpitäjän päätoimipaikan sijainti
-)] ehdotetun valvontaelimen päätoimipaikan sijainti
-)] valvontaviranomaisen tietyllä alalla tekemät aloitteet⁸⁷.

Vaikka nämä tekijät eivät ole normatiivisia kriteereitä, päätös toimivaltaisen valvontaviranomaisen valinnasta on merkittävä, ja sitä olisi harkittava huolellisesti. ⁸⁸Toimivaltaisen valvontaviranomaisen tehtäviin kuuluu muun muassa toimia keskitettynä yhteispisteenä käytännesääntöjen ylläpitäjille hyväksyntäprosessissa, hakemusmenettelyn hallinnointi sen yhteistyövaiheessa, valvontaelimen akkreditointi (tarvittaessa) ja johtavana valvontaviranomaisena toimiminen varmistettaessa, että hyväksytyt käytännesääntöjä valvotaan tehokkaasti.

---

⁸⁵ Ks. yleisen tietosuoja-asetuksen 55 artikla sekä johdanto-osan 122 kappale.

⁸⁶ Luettelo ei ole tyhjentävä eikä hierarkkinen.

⁸⁷ Valvontaviranomainen on saattanut esimerkiksi julkaista yksityiskohtaisen ja merkittävän toimintapoliittisen asiakirjan, joka liittyy suorasti käytännesääntöjen aiheena olevaan käsittelytoimintaan.

⁸⁸ Toimivaltainen valvontaviranomainen ei voi olla ottamatta käsiteltäväksi hyväksyttäväksi toimitettua käytännesääntöjen luonnosta sillä perusteella, että mikään liitteessä 2 esitetyn ei-tyhjentävän luettelon kriteereistä ei täyty (tai vain jotkin niistä täyttyvät). Käsiteltäväksi ottaminen voidaan evätä vain sillä perusteella, että jaksossa "Käytännesääntöjen luonnoksen käsiteltäväksi ottaminen" esitetyt kriteerit eivät täyty.

LIITE 3 – LUONNOKSEN TOIMITTAMISTA KOSKEVA TARKISTUSLISTA

Ennen käytännesääntöluonnoksen toimittamista toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle on tärkeää varmistaa, että seuraavat tiedot (soveltuvin osin) on toimitettu/esityt ja merkitty asianmukaisesti asiakirjoissa:

1. Oletteko toimittanut perustelut ja kaiken asiaa koskevan tausta-aineiston? (kohta 20)
2. Oletteko rekisterinpitäjien tai henkilötietojen käsittelijöiden ryhmiä edustava järjestö tai muu elin? (kohta 21)
3. Oletteko toimittanut luonnoksessa tietoja sen tueksi, että olette tehokas edustuselin, joka pystyy ymmärtämään jäsentensä tarpeita? (kohta 22)
4. Oletteko määritellyt selvästi käsittelytoiminnan tai sektorin ja ne käsittelyn ongelmat, joihin käytännesäännöillä on tarkoitus puuttua? (kohta 23)
5. Oletteko määritellyt käytännesääntöjenne alueellisen soveltamisalan ja liittänyt mukaan luettelon kaikista osallistuvista valvontaviranomaisista (tarvittaessa)? (kohta 24)
6. Oletteko toimittanut tietoja, joilla perustellaan toimivaltaisen valvontaviranomaisen määrittely? (kohta 25)
7. Oletteko sisällyttänyt luonnokseen mekanismeja, joiden avulla käytännesääntöjen noudattamista on mahdollista valvoa tehokkaasti? (kohta 26)
8. Oletteko määritellyt valvontaelimen ja selittänyt, miten se täyttää käytännesääntöjen valvontaa koskevat vaatimukset? (kohta 27)
9. Oletteko liittänyt mukaan tietoja käytännesääntöjen laatimisen yhteydessä toteutetun kuulemisen laajuudesta? (kohta 28)
10. Oletteko vahvistanut, että käytännesääntöjen luonnos on jäsenvaltion/jäsenvaltioiden (tapauksen mukaan) lainsäädännön mukainen? (kohta 29)
11. Täytyvätkö kielivaatimukset? (kohta 30)

Onko toimittamassanne luonnoksessa riittävästi tietoja osoittamaan, että sen avulla yleistä tietosuoja-asetusta sovelletaan asianmukaisesti? (kohdat 32–41)

LIITE 4 – KANSAINVÄLISTEN KÄYTÄNNESÄÄNTÖJEN VUOKAAVIO

